

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Iñaki Gallastegi Gorroño

*Elorrio, Bizkaia
(1928-2010)*

Aurkibidea

Biografia

Zenita auzoko Galartzatxiki baserrian jaioa, handik metro gutxira dagoen Galartzaerdikoa baserrian bizi izan zen ezkondu zenetik. "Atxerua" familiako ezizena. 8 urte zituela hasi zen gerra, eta etxetik hurbil samar izan zuen Intxortako frontea. Francoren tropak Bizkaian sartu zirenean, Algortara aldatu eta han igaro zituen hilabete batzuk familiarekin. Funcor Kooperatibako sortzaileetakoa izan zen. Pilotazale handia, gertutik ezagutu zituen pilotari historikoak: Kortabitarte, Gallastegi, Atano, Arriaran anaiak, eta, nola ez, bere herritar Hilario Azkarate txapeldun handia. Bertsozale amorratua. Hamabost bat urterekin Basarri eta Uztapide Elorrioko plazan entzun izanak markatu zuen. Joxe Agirre eta Azpillagaren laguna. Elkarrizketa egin eta bi hilabetera hil zen.

Zintak

ELO-016

- **Proiektua:** Elorrioko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Elexpuru, Juan Martin
- **Data:** 2010-03-26
- **Iraupena:** 70 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin
- **Transkribatzailea(k):** Elexpuru, Juan Martin

ELO-184

- **Proiektua:** Elorrioko toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Eriz Gongeta, Miriam
- **Data:** 2005-01-01
- **Iraupena:** 49 min
- **Euskarria:** Audio digitala

Pasarteak

1. Ikastolara

- **Erref:** ELO-016/002
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:01:02. **Bukatu:** 00:03:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Ikastolan ibili zen gerra aurrean. Arreba zen andereñoa. 150 bat ume ziren, herriko ume gehienak. Katona euskaraz ikasten zuten. Lurrean eseri eta dotrina ikasten jarduten zuten zarata baten. 8 urte handiagoak ere baziren eskolan.

2. Gerra hasiera: iheslariak eta taberna etxean

- **Erref:** ELO-016/003
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:03:28. **Bukatu:** 00:06:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Gerra hasi zenean, UHPko (Unión de Hermanos Proletarios. Milizianoak) guda-taldearen kuartela jarri zen eskolan. Giputzak ei ziren gehienak. Iheslari talde bat hartu zuten etxean. Gero, gerra komiteak etxean taberna ipintzera behartu zituen.</p>

Transkripzioa

-Eta gerria urten zan urtian zuk... -Zortzi urte neukazen. -Eskolan edo bakaziñotan? -Batian be ez. Gerria urte ebenien hor fraillietako eskoletxien ipiñi eben kuartela, UHP, Unión de Hermanos Proletarios. Gipuzkuanuak zien gehixenak. -Zein aldetakuak? Eibartarrak edo? -Gipuzkua danekuak, Donostia ta, Oñati ta, Eibar d, Bergara ta, Azkoitti tta... -Dana dala, zuk zela gogoratzen dozu lehenengo eguna? -Lelengo eguna? -Gerria sortu zala ta... Bueno, hona aillegau zien eguna. -Hona aillegau ziena, gu giñien ortuen, mahatsa giñuken, txakolin-mahatsa, ta etxeko danak, orduen etzan telebisiñoik eta, eta etxeko danak atxur banaz mahats arteko bedarrak-eta ebaten, eta etorri zien zortzi-edo mutil formauta, eta hor etxe aurrien jarri zien, euren konpañietan eta euren lekuetan, da gu illuntzen hasi ebenien danok etxera ta atiek itxi danak barrutik eta, iñoi ez dotsagula zabaldu biher ateik-eta. Eta eten barik hamen mutillak [atartien], atia jo ta atia jo ta. Euskaldunak. Ta zarauztar batzui zabaldu otsen aittak atia. Haren izena be goguen daukat: bat zan [...] eta bestia Ignazio Idiakez. Gero sukaldera sartu ta beste lagun batzuk pe ekarri ebezen, da sukaldien eurek kantau ta trikitixen dantzan-da [bortzegixekin]. -Hori lehenengo egunian. -Lenengo gabian, bai. -Gero izengo zien kontuak, ezta? -Ez. Gero handik hille bi edo hirura gabe baten etorri zien, orduen "Comité de guerra" Casajarenien euen, republikanuena. Da gabe baten etorri zien goxeko laurak aldien eta, benga! Etxie hustu ein bihe(r) zala tabernie ipiñi

biher ebela hamen-da. Eta aittak: "Ta ni umiekin nora bialdu biher nozue ba?" -Emaztea-Beratzí neba-arreba. -Euki eben hor etxe aurrien folloe bat eta geratu giñien barrido ohien. Eta esan otsen ekarteko jenerua eta berak emongo otsela. Eta holan eitte(n) eben. Bagoien ekarten otsen igual sagardaua, eta burdixaz ekarri, eta hurrengo egunien dana eraten eben.

3. Lehen tiroak eta kanoikadak

- **Erref:** ELO-016/004
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:06:34. **Bukatu:** 00:08:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

<p>Arrasateko Garagartzatik botatako kanoikadak neska bat hil zuen auzoan. Beren etxea ez zuten, jo mendi tontor batek babesten zuelako.</p>

Transkripzioa

-Eta lelengo tiruak edo bonbardeuak edo entzuten ziñuen hemendik?

-Intxortan.

-Eta Elorrixora ez zan ailegatzen kaiñonazoik edo?

-Bai. Lelengo kaiñonazua bota ebenien [...], eta abioiaz zintta bateaz eitten otsen kontraseiñia, abioneta bat az ta. Bota eben kaiñonazua ta, Guarda Zobillen kuartela apurtzia zan destinuoi, eta lelengo pasau ei(n) eben, aurreragoko taberna baten sartu zan, ta neskia jo eban ta iztarra kendu otsan, ta hil ein zan segiduan. Tetuanengua.

-Tetuango neskia?

-Tetuangua. Ta gero bigarren kaiñonazuak jo eban kuarteloi ta gehixao etzeben bota.

-Nundik botatzen zebeñ?

-San Prudentziotik, Bergatik.

-Joño! Urriñetik, e!

-Andrea-Handik hona, orduan denporetan?

-Bai. Hau etxiau dau biziik tontorra dauelako hor. Hona bota ebezen berrogei kaiñonazo baiño gehixao hona fraillietara, UHPko kuartelera. Baiña zelan mendixak ganetik, ganetik pasatzen zien.

- Bai, bai. Horregatik nahiko zebeñ tabernak eta kuartelak eta bazterrian ipini?

-Tabernia gerian euan bakarrik.

4. Hegazkinak Elorrio bonbardatzen

- **Erref:** ELO-016/005
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:08:07. **Bukatu:** 00:10:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Lehenengo bonba plazatik 100 metrora jausi zen. Geroago, egun batean bi bonbardaketa egon ziren: bata goizean eta bestea arratsaldean. Hainbat hildako izan zen. Fonda la Paz txikituta geratu zen.</p>

5. Algortara, gerrari ihesi

- **Erref:** ELO-016/006
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:10:16. **Bukatu:** 00:11:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Arreba bat Nafarroan zegoen neskame; eta, gerra irten zenean, etxera bueltatu zen. Iñaki, amarekin eta neba-arrebekin, Algortara joan zen izekoren etxera. Arreba eta aita geratu ziren etxea zaintzen.

6. Nazionalak Algortan

- **Erref:** ELO-016/008
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:11:56. **Bukatu:** 00:13:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Formatuta sartu ziren frankistak Algortan. Tiroketa Ibaiaren alde bietatik. Itsasontzira igotzeko esan zioten, baina ez zuen nahi izan. Bestela, agian, Errusian amaituko ei zuen.

7. Algortatik Elorriora oinez

- **Erref:** ELO-016/009
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:13:00. **Bukatu:** 00:16:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Idiek tiratutako gurdian ipini gauzak, eta lehen etapa Sopelaraino. Bigarrena Morgaraino. Hurrengo egunean, gauerako etxera. Elorrio konpontzen hasita zeuden. Ez zen asko apurtu. Elgeta gehiago.

8. Erdara indartu gerraostean

- **Erref:** ELO-016/011
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:17:37. **Bukatu:** 00:19:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Dotrina erdaraz ikasi behar izan zuen hamar urterekin. Batzuek gustura egiten zuten erdaraz, horrela gehiago zirelakoan. Euskaldunak euskaraz egiten jarraitu zuten baina giroa nahastu egin zen.</p>

9. Senide ugari kartzelan

- **Erref:** ELO-016/012
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:19:22. **Bukatu:** 00:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

<p>Arreba, osaba eta bi koinatu kartzelan egon ziren gerraostean.</p>

10. Funcorreko ordezkari Caja Laboralean

- **Erref:** ELO-016/014
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:22:48. **Bukatu:** 00:23:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

90 bat lagun ziren hasieran Funcor kooperatiban. 5 ordezkari joaten ziren bileretara, beti lan orduetatik kanpo. Fundizioa lan gogorra da baina bera ondo defenditzen zen.

11. Produzio urriagatik itxi zen

- **Erref:** ELO-016/015
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:23:45. **Bukatu:** 00:25:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Hasieran ondo joan arren, gauzak aldrebestu eta itxi egin zen lantegia. Gastu fijo handiak eta produkzio txikia zuelako, bere ustez.

12. Euzkadiko dirua: "diru zurixa"

- **Erref:** ELO-016/017
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:25:45. **Bukatu:** 00:27:08

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerrako administrazioa

Laburpena:

Ba omen zeuden zilarrezko diruak gorde zituztenak. Euzkadiko diruari "diru zurixa" esaten omen zitzaion, ez zuelako balio. Gerra denboran, 700 pezeta pagatu zituen aitak behi batengatik.

13. Azpeitian ikusi zuen lehen pilota txapelketa

- **Erref:** ELO-016/020
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:28:23. **Bukatu:** 00:31:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

<p>Gipuzkoa Bizkaiaren aurka, Bizkaiak irabazi. 12 urte zituen. Arrebarekin joan zen. Kortabitarte, bere denboran egon den atzelari onena. Gogoan ditu partidu hartako jokaldiak. Publikoa ere beroagoa zen.</p>

14. Hilario Azkarateren hasierak

- **Erref:** ELO-016/022
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:32:50. **Bukatu:** 00:34:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Hilario Azkarate, gero txapeldun handia izango zena, Bilboko Deportivo frontoira joan ohi zen gaztetan jokatzera. Pilotari ona izan zen. Garzia Ariñoren aurka Eibarren jokatuako partidu bateko anekdota kontatzen du.

15. Azkarate eta Atanilloren arteko finala

- **Erref:** ELO-016/024
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:35:22. **Bukatu:** 00:37:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Beretzat inportanteena, Atanillori irabazi zion finala. Elorriotarrek diru asko irabazi zuten apustuetan azkoitiarren kontura.

16. 'Basarri' eta 'Uztapide', lehenengo entzundako bertsolariak

- **Erref:** ELO-016/026

- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:39:24. **Bukatu:** 00:41:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Basarri eta Uztapide bertsolariak entzun zituen 16-17 urterekin Elorrioko plazan. Jendea isil-isilik egoten zen. Mikrofono barik kantatzen zuten. Oso ahots ona zuten. Manuel Olaizola Uztapide onena, berezko bertsolaria.</p>

Transkripzioa

- Lehenengo bertsolarixak noiz ezagutu ziñuzen?
- Nik Basarri eta Uztapide.
- Kontxo! Nun?
- Elorrixon.
- Ze lekutan?
- Plazan.
- Zenbat urtekin?
- Hamasei-hamazazpi edo.
- Gerra ostetxuan, ezta?
- Bai, hasi zienien batera ta bestera.
- Plazan nun eitten zeben, bentanan batetik edo?
- Aiuntamentuko balkoittik. Altaboz barik.
- Eta ondo entzun hala ta be, ez?
- Baiña jentia ixilik, e! Orduan entzuteko egoten zien [...] haxe ikusten.
- Eta ze inpresifño egin zotsun, ze zarrara lelengo aldixan entzutiak?
- [Asko gustau xatan]
- Nobedadia, ezta?
- Hoixe.
- Goguan daukazu ze gai erabiltzen zeben?
- Gaia? Ba hau Uztapide mutilzarra dala ta haren [anai] artian baten bat apartauko dabela ta holakoxe gaiak. [...] Baxarri eten barik.
- Basarrik ahotsa be...
- Ona eukan.
- Uztapidek ez dakit zelakua zeukan.
- Uztapidek pe ona.
- Zuretako zein hobia?
- Uztapide.
- Zergatik?
- Onena zalako. Gaur be dauzen danen artien ezin leike eiñ ha besteko bat.
- Danen artian be ez? (barreak)
- Andrea-Honek Egaña ta be...
- Horrek beste estilo batekuak dia. Ha zan bertsolarixa berez-berez. Pelotarixa izeten dan moduan igual; barrutik.

17. Joxe Agirre eta Azpillaga, gehien ibiltzen zirenak

- **Erref:** ELO-016/027
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:41:50. **Bukatu:** 00:42:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Joxe Agirre eta Azpillaga ibiltzen ziren gehien Elorrio inguruan. Balendin Enbeita "bertsolari konpondua". Musikaz eta abar lagunduta zebilelako

18. Mattin eta 'Xalbador', benetako bertsolariak

- **Erref:** ELO-016/029
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:44:18. **Bukatu:** 00:46:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Mattin eta Xalbador bertsolari oso onak. Xalbador onena. Hunkitu egin da Xalbadorrek Eibarren bota zuen bertso batzuk gogoratuta. Telebistaz jarraitu zituen Donostiako bertso famatuak. Jendeak ez zuelako ulertu jo zion txistu.</p>

19. Lizaso eta Peñagarikano gustukoenak orain

- **Erref:** ELO-016/031
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:48:08. **Bukatu:** 00:49:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Lizaso eta Peñagarikano ditu gogokoen. Peñagarikano onegia delako baztertu omen dute.

20. Azkeneko bertso-txapelketan propaganda larregi

- **Erref:** ELO-016/033
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:49:32. **Bukatu:** 00:51:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bilbon egin zen finala neurritz kanpoko iruditu zitzaion. Propaganda larregi eta haren atzeko zenbait gauza ere larregikoak. Antolaketarekin konparatuta, maila baxua erakutsi omen zuten bertsolariak. Denbora asko bertsoa pentsatzen.

21. Egaña oraingoan artean onena

- **Erref:** ELO-016/034
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:51:00. **Bukatu:** 00:52:00

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Egaña onena oraingoan artean. Bertsoaz gain beste gauza asko egiten omen ditu. Besteak ez ditu ezagutzen. "Pilotariak bezala entrenamendu hutsez" ei dabilta.

22. Gogokoa du Maialen Lujanbio

- **Erref:** ELO-016/036
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:52:39. **Bukatu:** 00:53:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Hamasei urte zituela entzun zion Maialen Lujanbiori bertsoan eta asko gustatu zitzaion.

23. Joxe Agirre eta Azpillagaren laguna

- **Erref:** ELO-016/037
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:53:27. **Bukatu:** 00:56:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsolari-bertsolaria ei da Joxe Agirre. Adiskideak dira. Azpillaga eta hirurak sarri elkartu izan dira Mutrikun, Azpillaga sukaldari dela. Berak ere egin izan du bertsoan. Puntutan ondo konpontzen zen eurekin.

24. Lehenengo ikasi zituen bertsoak

- **Erref:** ELO-016/038
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:56:06. **Bukatu:** 00:58:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Lehenengo ikasitako bertsoak kantatzen ditu. Andre-gizonen arteko bertso pikanteak, Ondarroako abadeak erakutsitakoak.</p>

25. 'Basarri' eta 'Uztapide'ren arteko bertsoa

- **Erref:** ELO-016/039
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:58:17. **Bukatu:** 00:59:50

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Zaldibarren Basarri eta Uztapidek elkarri botatako ziri-bertsoa kantatzen du. Manuel Olaizola Uztapide 44 urterekin ezkondu zen, eta Basarrik adarra jo nahi izan zion, baina erantzuna ere jaso zuen.</p>

26. Pello Mari Otañoren bertsoa

- **Erref:** ELO-016/041
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:02:24. **Bukatu:** 01:03:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Behin kanpoko bertsolari bat joan omen zen Pello Mari Otañoren herrira eta bertsoa bota zuen, kontrario bila, Errekalderen bila. Haren iloba Otañoren mutikoak jendeartetik irten eta erantzun zion.</p>

27. 'Txirrita', bertsolari konpletoa

- **Erref:** ELO-016/042
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 01:03:54. **Bukatu:** 01:05:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Jose Manuel Lujanbio Txirrita bertsolaria asko gustatzen zitzaion. Gai guztietan ondo moldatzen zen. Haren bertso bat botatzen du.</p>

28. Otañoren agur bertsoak

- **Erref:** ELO-016/044
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 01:06:29. **Bukatu:** 01:09:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

<p>Otañoren Ameriketatik itzuli, baina berriz joan zen hara. Barkura igotzerakoan botatako bat eta Ameriketatik bialdutako sorta kantatzen ditu.</p>

Transkripzioa

Otaño hamen, etorri, Ameriketara egonda, ta ezkondu in zan. Ta gero, ba, bizimodua etaratzeko modurik ez hamen ta barrido Ameriketara jua [zan]. Ta jua zien, herri guztia jua zien, Pasaira, barkura jua zian, despeditzen. Ta barkutik bota otsen bertua:

Ez nua borondatez, beharrak narama,
nerekin daramazkit hiru ume ta ama;
batenbat behar du-ta badator nigana,
berena izango da nerekin dedana.

Ta gero jua zan Ameriketara ta han etara ebazen aitta-semien bertua:

Lagundurikan danoi
gugatik hil zanak,
seme, hazi zaitugu
aitak eta amak;
beti zure gidari
izandu geranak,
orain kurutze honen
oiñean esanak,
ondo gogoan hartu
behaitzu danak.

Zu Ameriketara
joatia hemendik
Jaunak hala nahi badu,
zer egingo det nik?
Han ez dezu izango
aitik eta amik,
baiña ezera galduko
nora nahi joanik,
ez bazaizu ahaztutzen
gaur hemen entzunik.

Ez nizuke utziko
joaten egietan
gure erlijia
ez balitz han bertan;
iritxiko baziña
han urrutietan,
herri eta eleizarik
ez dan tokietan;
oroi zaitetz Jainkoaz
leku guzietan.

Seme, izan goguan
zeure gurasuak,
eta izten dittuzun
senide goxuak,
jaio ziñan tokiko
mendi ta basuak,
euskerazko otoitzak
edo errezuak,
erakutsiak zure

amatxo goxuak.

Iritxi da ordua
joan behar dezuna;
badakizu aita ta ama
hemen dauzkazuna;
hitz baterako hau da...

ez zaizula ahaztu iñoiz
gaur hemen entzuna,
hitz baterako hau da
eskatzen zaizuna:
izan zaite nunahi ta
beti euskalduna.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com